

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

§ 128

Dnr 2019-000251 739

Tillämpningsanvisningar gällande köhantering och anvisningar till korttidsboende samt särskilda boendeformer för äldre

Sammanfattning av ärendet

Biståndschef Frida Herman, enhetschef bistånd SoL-Äldre Ganimete Kalludra och boendesamordnare Danguolė Milasiene föredrar ärendet.

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutade 2019-06-19 § 76 att uppdra åt förvaltningen att ta fram tillämpningsanvisningar för boendesamordning gällande särskilt boende för äldre. I dagsläget saknas tydliggörande ramverk kring köhanteringen. Förvaltningen har tagit fram förslag på tillämpningsanvisningar i samverkan med Tiohundra AB, Kavat Vård AB, Vardaga AB samt Attendo AB. Underlaget i tillämpningsanvisningarna är framtagna utifrån omvärldsbevakning av andra kommuners tillämpningsanvisningar. Förvaltningen har skickat ut dokumentet på remiss till Kommunala Pensionärsrådet samt till förvaltningens juridiska rådgivning och inhämtat synpunkter.

Tillämpningsanvisningarna förtydligar vilka ramar som gäller för köhantering, parboende, anvisning av lägenhet på särskilt boende samt på korttidsplats. Det möjliggör ett ramverk kring hanteringar av platsanvisning beroende på var den äldre befinner sig, inom kommunen, utanför kommunen, på sjukhus alternativt annan plats.

Tillämpningsanvisningarna är ett verktyg för boendesamordningen inom kommunalförbundet, men även för utförare samt närstående och inte minst för den enskilde.

Beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar om framtagna tillämpningsanvisningar gällande köhantering till särskilt boende för äldre.
2. Tillämpningsanvisningarna gäller från och med den 1 januari 2020.

Protokollsanteckning

Britt-Mari Canhasi (SD) och Tina Sandberg (SD) lämnar protokollsanteckning enligt följande:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

”Ett kösystem med prioriteringsordning betraktar vi som rimligt då tillgången är begränsad. En nackdel är att parboende blir svårare eftersom man inte har tillräckligt många lägenheter som är lämpliga. Tidigare har partner bott i egen lägenhet på samma boende, men den möjligheten tas bort med motiveringen att enbart den som har behov ska bo i en sådan lägenhet. Vi anser att par som levt tillsammans, ibland under större delen av sitt liv inte ska behöva flytta isär på grund av att de har olika omsorgsbehov.

Sverigedemokraterna vill se initiativ för att fler lägenheter tas fram som är lämpliga för parboende så att inte människor som tidigare har levt tillsammans ska behöva leva åtskilda mot sin vilja.”

Beslutet skickas till

Region Stockholm (registrator.lsf@sl.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Berörda utförare

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Tillämpningsanvisningar

Kommunalförbundet sjukvård och omsorgs köhantering och anvisning till korttidsboende och särskilda boendeformer för äldre.

Beslutad i direktionen: 2019-11-25 och gäller från 2020-01-01

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Innehåll

Inledning	3
Korttidsboende	3
Särskilt boende	4
Enskild som vistas på sjukhus eller korttidsboende	4
Erbjudande om annat boende efter två månaders kötid	5
Vid erbjudande om lägenhet.....	5
Den som bor i ordinärt boende, inom kommunen	5
Den som bor i ordinärt boende, utanför kommunen	6
Den som bor på ett särskilt boende inom Norrtälje kommun.....	6
Den som bor på ett särskilt boende utanför kommunen	6
Förmedling av lediga lägenheter	6
Besked från den enskilde	7
Enskild väljer att senarelägga verkställigheten	7
Hyreskontrakt och inflyttning	7
Parbo och parboendegaranti	7
Provbo.....	8
Beslut om hemtjänst för medboende	8
Hyresförhållanden	8
Avgift	8
Byteskö	9
Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län	9

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Inledning

Dessa tillämpningsanvisningar är avsedda att användas som styrdokument för boendesamordnare som anvisar och hanterar kösystemen kring de särskilda boenden för äldre som finns att tillgå i Norrtälje kommun.

Med äldre avses tillämpningsanvisningarna riktade till personer som fyllt 65 år eller äldre.

Platserna på särskilt boende alternativt korttidsboende utgår alltid från tillstånd utfärdat av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) följer lagstadgade diagnoskrav alternativt ålderskrav på de anvisade platserna inom särskilt boende. Utförare meddelar boendesamordnare vilka tillstånd som finns samt eventuella specifika diagnoskrav. Anvisning av platser sker utefter meddelade tillstånd samt beviljat biståndsbeslut.

Plats på särskilt boende är en frivillig insats och någon tvångsplacering kan ej utföras av myndigheten.

Korttidsboende

Korttidsboendet är ett tillfälligt boende och beviljas vanligtvis under tre veckor. Rehabilitering utgör inget skäl att beviljas korttidsboende. Ansökan, utredning och beslut om korttidsboende handläggs sedvanligt av biståndshandläggare. Behovet styr beslutet, detta innebär att om beslut om korttidsboende finns kommer boendesamordnare på KSON att erbjuda plats där möjlighet finns. Först beläggs korttidsplatser på upphandlade enheter såsom Sjöglimten och Kristinero.

Personer som är beviljade plats i särskilt boende och inte kan vänta på ledig plats i det egna hemmet, kan beviljas korttidsboende tills en plats kan erbjudas. I dessa situationer erbjuds plats på det boende som först har en ledig lägenhet. Vilket inte behöver vara den enskildes förstahandsval. Den enskilde kan dock ej välja att stanna på korttidsboendet om ledig plats på särskilt boende erbjuds, då får den enskilde vänta på platsen i det egna hemmet med stöd av hemtjänst.

Vid händelse av fullbeläggning på upphandlade enheter tillämpas köp av enskilda platser. Detta kan innebära att plats på korttidsboende erbjuds utanför kommungränsen. Om den enskilde väljer att tacka nej så skall omsorg i ordinärt boende erbjudas med hemtjänst.

Om den enskilde väljer att tacka nej till erbjuden korttidsplacering och istället väljer att vänta i hemmet så skall den enskilde erbjudas plats så snart denna möjlighet finns. Boendesamordnaren beslutar tillsammans med ansvarig biståndshandläggare kring erbjudande vid lediga korttidsplatser, utifrån individuell behovsbedömning samt följande prioriteringsordning:

1. Utskrivningsklara kunder på sjukhus

2. Kunder som befinner sig på köpta platser utanför kommunen
3. Kund som väntar på korttidsboende i ordinär bostad

Särskilt boende

När en person beviljats en plats på ett särskilt boende försöker KSON tillhandahålla en sådan bostad inom tre månader. Biståndsbeslutet avser plats på särskilt boende men dock inte plats på ett visst boende.

När enskild fått beslut om särskilt boende utifrån 4 kap 1§ SoL skickas information till den enskilde kring vilka boenden som finns att välja på utifrån LOV (lag om valfrihet). En beställning skickas från biståndshandläggaren till ansvarig boendesamordnare på KSON. I denna beställning framkommer det om den enskilde har önskemål om specifika boenden eller ej.

KSON tillämpar ett behovsbaserat kösystem som utgår från den enskildes behov. Vid anvisning av lägenhet gör boendesamordnaren en individuell bedömning, i specifika fall rådgörs ansvarig biståndshandläggare.

Prioriteringsordning gällande anvisning av plats på särskilt boende:

1. Kund som är utskrivningsklar på sjukhus och är beviljad särskilt boende
2. Kund på köpt korttidsplats utanför kommunen som väntar på särskilt boende
3. Kund på korttidsboende inom kommunen som väntar på särskilt boende
4. Kund i ordinärt boende i väntan på särskilt boende
5. Kund på särskilt boende som önskar byta boende

Det är med anledning av detta ej tillämpligt att utgå från ett sedvanligt kösystem med nummerordning och därmed används ej heller någon så kallad förtur. Dock kan kunder som väntat i ordinär bostad längre än tre månader behöva prioriteras. Prioriteringsordningen gäller även beslut enligt parbogarantin.

Den enskilde kan välja att stå i kö till högst tre olika särskilda boenden samtidigt.

Om det inte finns en ledig lägenhet att tillgå på något av de boenden den enskilde valt ska den enskilde alltid erbjudas ett alternativt likvärdigt boende där ledig lägenhet finns. Även om den enskilde accepterar det alternativa särskilda boendet som erbjuds kan han/hon välja att stå kvar i kö till valt/valda boende. Den enskilde har också alltid möjlighet att byta kö i efterhand.

Enskild som vistas på sjukhus eller korttidsboende

Enskild som befinner sig på sjukhus eller korttidsboende och inte genast kan erbjudas lägenhet på valt boende ska erbjudas ett alternativt särskilt boende. Även om den enskilde accepterar det

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

alternativa särskilda boendet som erbjuds kan den enskilde välja att stå kvar i kö till valt/valda boende. Den enskilde kan dock inte välja att vänta på sjukhus eller på korttidsboendet.

Erbjudande om annat boende efter två månaders kötid

Om den enskilde valt att vänta på önskat boende men inte kunnat erbjudas en lägenhet där inom två månader ska denne återigen erbjudas ett likvärdigt alternativ. Detta för att beslutet om särskilt boende ska följas upp och kunna verkställas inom skälig tid. Så länge beslutet inte är verkställt och den enskildes ansökan fortfarande gäller, ska den enskilde kontinuerligt kontaktas och minst varannan månad erbjudas ett alternativt särskilt boende. Den enskilde kan ställa sig i byteskö till önskat boende även om denne accepterar det alternativa boendet som erbjuds.

I de fall den enskilde avböjer kontakt gällande alternativa boenden och enbart önskar kontakt vid ledig plats på det önskade boendet skall boendesamordnare journalföra detta i den enskildes journal. Kunden anses då tillämpa 16 kap 3§ socialtjänstlagen angående senareläggning av verkställighet av beslut om särskilt boende.

Vid erbjudande om lägenhet

Vare sig den enskilde tackar ja/nej till ett erbjudande om plats på särskilt boende ska detta dokumenteras i den enskildes journal av boendesamordnare. Av dokumentationen ska framgå datum för erbjudande, vilket boende den enskilde erbjudits och skälet till att den enskilde tackat nej. Boendesamordnaren informerar ansvarig biståndshandläggare om kundens val. Vidare ska den ansvarige biståndshandläggaren dokumentera hur den enskildes behov av vård och omsorg tillgodoses i ordinärt boende under tiden beslutet om äldreboende inte verkställts.

Den som bor i ordinärt boende, inom kommunen

- Den som bor i ordinärt boende och **tackar ja till erbjuden lägenhet** i ett av de tre valda boenden stryks därmed ur de två andra köerna. Boendesamordnare informerar enskilde om detta vid anvisningen samt dokumenterar i den enskildes journal.
- I de fall den enskilde **tackar nej till önskad lägenhet kan** den enskilde fortfarande stå kvar på väntelista till de två andra önskemålen.
- Om den enskilde **tackat nej till boende vid tre tillfällen** ska ansvarig biståndshandläggare kontakta den enskilde med förfrågan om önskemål av särskilt boende kvarstår.
- Om den enskilde **tackar nej till önskat boende** skall ansvarig biståndshandläggare kontakta den enskilde direkt för att undersöka om intresset av särskilt boende kvarstår.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Den som bor i ordinärt boende, utanför kommunen

Ansökan från enskilde som bor utanför Norrtälje kommun behandlas likvärdigt som bosatta inom kommunen.

Den som bor på ett särskilt boende inom Norrtälje kommun

Se avsnittet om Byteskö.

Den som bor på ett särskilt boende utanför kommunen

Den som bor i ett särskilt boende och **tackar ja till erbjuden lägenhet** i ett av de önskade alternativen stryks ur eventuella andra väntelistor.

Blir den enskilde **erbjuden ett likvärdigt alternativt boende (som ej är förstahandsval) och tackar ja**, så erbjuds den enskilde att stå i byteskö till det önskade boendet. Boendesamordnare informerar enskilde om detta vid anvisningen samt dokumenterar i den enskildes journal.

I de fall den enskilde **tackar nej till erbjuden lägenhet i annat boende** som denne valt att stå på väntelistan för, förlorar den enskilde sin plats men står kvar till de andra eventuella önskemålen.

I de fall den enskilde tackar nej till ett erbjudande i önskat boende, tar ansvarig biståndshandläggare kontakt den enskilde med förfrågan om intresse av särskilt boende kvarstår.

Varje erbjudande som den enskilde får ska dokumenteras enligt ovan. Ett beslut om bifall till särskilt boende som inte verkställts kan endast avslutas om den enskilde själv återtar sin ansökan. Att den enskilde tackar nej till erbjudanden om boenden är inte ett skäl för att avsluta ärendet. I de fall den enskilde vid tre tillfällen fått erbjudande om plats på boenden och tackat nej skall biståndshandläggare informeras och ett samtal om eventuellt återtagande av ansökan måste genomföras.

Förmedling av lediga lägenheter

Lediga lägenheter förmedlas som huvudregel efter beskriven prioriteringslista. Om den enskildes behov är av akut karaktär ska den enskilde erbjudas en lägenhet på ett boende där det finns en ledig lägenhet.

Utföraren ansvarar för att på särskild avsedd blankett meddela boendesamordnaren när ledig lägenhet uppkommer. När en utförare meddelat att de har en ledig lägenhet är det boendesamordnaren som kontakter den aktuella kunden/dess företrädare samt dokumenterar i den enskildes journal att den enskilde fått ett erbjudande.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Besked från den enskilde

Den enskilde ska inom tre kalenderdagar lämna besked till boendesamordnare om denne accepterar erbjuden lägenhet, detta gäller dock ej om den enskilde befinner sig på sjukhus/korttidsboende/köpt plats. I dessa fall skall besked lämnas till boendesamordnare omgående vid erbjudandet av platsen.

Infaller sista svarsdag under en helg inväntas nästa efterföljande vardag. Om den enskilde tackar ja till erbjudandet meddelar boendesamordnare aktuell utförare och planerar för inflyttning.

Enskild väljer att senarelägga verkställigheten

På begäran av sökanden får verkställandet av beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen om verkställandet sker inom ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Detta innebär att enskild som önskar invänta plats på specifikt särskilt boende kan tillämpa 16 kap 3§ socialtjänstlagen.

Om den enskilde tillämpar detta lagrum behöver ej boendesamordnaren erbjuda andra platser. Dock skall detta tydligt framgå i den enskildes journal. Boendesamordnare upprätthåller kontakt med den enskilde, minst en gång per kvartal.

Hyreskontrakt och inflyttning

När en ledig lägenhet erbjuds, har den enskilde tre dagar på sig att tacka ja/nej till lägenheten. Den som ansvarar för hyreskontrakt förser den enskilde med sådant.

Inflyttning till boendet skall ske inom en vecka (sju dagar) från det datum den enskilde tackat ja till platsen. Detta gäller dock inte den som befinner sig på sjukhus/korttidsboende eller köpta platser utanför kommunen, där inflyttning skall ske omgående. Om inflyttning inte kan ske inom angiven tid erbjuds platsen till annan sökande.

Parbo och parboendegaranti

I 4 kap 1c § socialtjänstlagen regleras rätten till parboende. Par ska fortsättningsvis kunna sammanbo under förutsättning att de tidigare varaktigt sammanbott. Syftet är att par som delat ett långt liv tillsammans inte ska behöva flytta isär bara för att deras omsorgsbehov skiljer sig åt. Partnern som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha beviljats insatsen kallas för medboende.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Ansökan, utredning och beslut om parbo handläggs sedvanligt av biståndshandläggare.

I Norrtälje kan endast boende i samma rum i det särskilda boendet erbjudas. Det är endast vissa rum inom de särskilda boendena som är lämpliga för parboende. Utförarna meddelar specifika parbolägenheter till boendesamordnaren.

Det är möjligt för personen med omsorgsbehov att tacka ja till en lägenhet men att stå i kö till parbolägenhet för att möjliggöra att bo tillsammans med sin partner.

Biståndshandläggaren ska informera partnern som inte har beslut om särskilt boende att denna omfattas av hälso- och sjukvården i det särskilda boendet vid behov av hemsjukvård.

Provbo

Det kan vara svårt för den medboende att förutse hur det är att bo på ett särskilt boende. Därför bör den medboende rekommenderas att provbo i minst tre månader innan denne avyttrar sin bostad.

Beslut om hemtjänst för medboende

Om partnern till den medboende söker service- eller omvårdnadsinsatser utreds och beviljas eller avslås begäran i sedvanlig ordning enligt bistånd om hjälp i hemmet enligt 4 kap. 1 § SoL.

Om den medboende sedan tidigare är beviljad hemtjänst medföljer biståndsbeslutet som kan behöva justeras något efter de ändrade bostadsförhållandena till det särskilda boendet. Av beslut om beviljade insatser ska det dock framgå att det avser hemtjänst i särskilt boende. Den medboendes behov av hemtjänst och hälso- och sjukvårdsinsatser utförs av det aktuella boendets personal. Den medboende betalar avgift enligt gällande hemtjänsttaxa.

Hyresförhållanden

Den medboende ska, tillsammans med partnern som beviljats särskilt boende, erlagga hyreskostnad och innan inflyttning teckna en överenskommelse om att boendet är ett särskilt boende och att hyresavtalet kommer att sägas upp om hyresgästen inte tillhör kategorin eller inte är i behov av bostad för parboende. Den medboende kravställs vid kontraktsskrivning att avstå från besittningsskydd av lägenheten.

Om den som har biståndsbeslut till särskilt boende;

- Avlider, kan KSON om möjligt vara behjälplig att tillse den medboende en bostad, utanför det särskilda boendet.
- Väljer att flytta från det särskilda boende, hänvisas den medboende att flytta med sin partner. I annat fall kommer beslutet om parbo omprövas.

Avgift

Medboende som:

- Beviljas bistånd om hjälp i hemmet enligt 4 kap. 1 § SoL omfattas av avgiftsreglerna i SoL och debiteras enligt gällande taxa.
- Inte beviljas hjälp i hemmet enligt 4 kap 1§ SoL omfattas ej av avgiftsreglerna i SoL och debiteras enbart för matkostnader. Debiteringen sker månadsvis av KSON.

Byteskö

Vid önskemål om byte av plats på särskilt boende kontaktas ansvarig biståndshandläggare eller mottagningen. En blankett om bytesönskemålet skickas ut till den enskilde som fylls i av enskild alternativt dennes legala företrädare och skickas tillbaka till KSON. Boendesamordnaren tar emot blanketten, journalför önskemålet samt ställer den enskilde i byteskö efter samtal med den enskilde/dennes företrädare. Kön baseras ej på beslutsdatum utan sker alltid utifrån behov samt prioriteringsordning.

KSON ser ingen begräsning i antalet byten som enskild önskar göra. Den som bor i ett särskilt boende och tackar ja till erbjuden lägenhet i ett av de önskade alternativen stryks då ur eventuella andra bytesköer. Boendesamordnare informerar enskilde om detta vid anvisningen samt dokumenterar i den enskildes journal.

En gång per år skall den enskilde i en skriftlig förfrågan från KSON aktualisera sin plats i byteskön. Boendesamordnare skickar ut en förfrågan till varje individ i byteskön och uppdaterar denna utefter inkomna svar. Detta för att hålla kön aktuell.

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Överenskommelse ger möjlighet att istället göra ansökan till sin hemkommun och begära att beslutet verkställs i någon av de kommuner som anges i länsöverenskommelsen.

Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL. Samverkan mellan kommunerna ska fungera så väl att ansökan genom överenskommelsen blir det alternativ som sökande i de allra flesta fall väljer.

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen, det vill säga på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare. Plats förmedlas enligt inflyttningskommunens rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen som för ansökningar från kommuninnevånare.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

När plats har erbjudits och accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna. KSON tillämpar mallen för individavtal, framtagen av Storsthlm.

Platser som inte ingår i denna länsöverenskommelse är boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser. Vid behov av sådana platser får utflyttningskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller andra specifika behov.